

Παράσταση παράδειγμα η «Ηλέκτρα» του «Θεσσαλικού»

Κριτική από τον ΓΙΑΓΚΟ ΑΝΔΡΕΑΔΗ

Όπως και άλλα έργα του Ευριπίδη, η «Ηλέκτρα» είναι μια **ανά-γνωση** ενός παλαιότερου τραγικού θέματος με μία γέυση ιδιαίτερα πικρή. Εδώ οι μορφές σκάβονται σε τέτοιο βάθος, κοιτάζονται με το λεπτό νυστέρι της ψυχολογικής ανάλυσης από τόσες πλευρές που αντί για ένα έργο σκηνικής δράσης να μας αποκαλύπτεται στο τέλος πως όσα βλέπουμε είναι μάλλον **ένα σχόλιο για τη δράση**, που μερικοί μελετητές, όπως ο Τσαρλς Σίγκαλ, έφτασαν την εποχή της εφημερης δόξας του μεταμοντερνισμού να ονομάσουν **μεταδράμα**.

Πάρτε για παράδειγμα την Κλυταιμνήστρα, η οποία εδώ λίγο πριν πεθάνει φτάνει να απολογηθεί και να δηλώσει μετάνοια για τα εγκλήματά της. Πόσο πιο δύσκολη γίνεται η μητροκτονία για τα παιδιά της και πόσο **μιαρά** θα νιώσουν και θα φανούν στα μάτια μας αμέσως μετά, ιδίως αν συγκρίνουμε με το φινάλε της «**Ηλέκτρας**» του Σοφοκλή! Και πόσο διαφορετικοί δρόμοι δεν ανοίγονται για την ερμηνεία ενός δράματος όπου η ίδια η **πράξη η σπουδαία και τέλεια** παίρνει την όψη μιας παλιανθρωπιάς!

Η «**Ηλέκτρα**» του κ. Τσιάνου δεν είναι άγνωστη στο κοινό. Θεωρείται συνήθως – και δίκαια – ως η ευστοχότερη πρότασή του στο χώρο του αρχαίου δράματος, χωρίς αυτό να σβήνει θετικότερες πλευρές της περυσινής παράστασης των «**Χοηφόρων**». Ξαναβλέποντας την «**Ηλέκτρα**» στο Κατράκειο επιβεβαίωσα μέσα μου ότι τον αδικούν όσοι πιστεύουν ότι οι σκηνοθεσίες του είναι ένα κράμα της μαθητείας του στη Δώρα Στράτου και στον Δημήτρη Ροντήρη. **Ο λαϊκισμός**

του είναι πηγαιός και ιθαγενής, αν, εννοείται, αφαιρέσουμε από τον λαϊκισμό το αγοραίο περιεχόμενο που του προσέδωσε μία ύποπτη πολιτική ρητορική, η οποία βεβαίως δεν εξαντλείται σε ένα πολιτικό σχήμα ούτε εκπορεύεται αποκλειστικά από το χώρο των κομμάτων. Σφραγίζεται δε

από μια εντελώς προσωπική κομψότητα που έχει ο Τσιάνος και όταν παίζει ή χορεύει – πιο σωστά **παίζει χορεύοντας** – ο ίδιος. Αυτή η κομψότητα επιτρέπει τη δημιουργική μεταγραφή των κωδικών και την απογείωση.

Μένει η ίδια η κ. Κονιόρδου. Δεν

γνωρίζω άλλη ηθοποιό για την οποία η φθαρμένη λέξη **διονυσιασμός** να έχει πραγματικό αντίκρουσμα στο παίξιμό της.

Η Λυδία Κονιόρδου παίζει βασισμένη στην εναρμόνιση μυαλού, ψυχής και κορμιού. Και κατέχει την τέχνη του ψυχοσωματικού υποκριτικού συ-

νειρμού, που μετατρέπει την υπόκριση σε ισοδύναμο του ονείρου, του έρωτα ή του θανάτου. Οι εντυπωσιακές τεχνικές δυνατότητές της έχουν το θεμέλιό τους στο ψυχικό βάθος. Και ο μόνος κίνδυνος, αλλά μεγάλος, για τόση δύναμη είναι η **ύβρις της δύναμης**. Η δυνατότητα που έχει κάθε ταλαντούχα ύπαρξη να στηρίζει πειστικά και το ίδιο το λάθος. Πάντως, η ερμηνεία της αυτή της Ηλέκτρας εγγράφεται στην ιστορία της υποκριτικής μας.

Από την υπόλοιπη διανομή ο Αγγελιαφόρος του κ. Ν. Αρβανίτη κατά κύριο λόγο και σε πολύ σημαντικό βαθμό η Κλυταιμνήστρα της κ. Κ. Πιερράκου και ο Παιδαγωγός του κ. Β. Κολοβού είναι τα σημεία αιχμής της παράστασης. Ο κ. Δ. Δαχτυλάς διαθέτει το φυζίκ και το ήθος για τον Ορέστη της ευριπίδειας «**Ηλέκτρας**», ίσως όμως σπρώχτηκε υπερβολικά γρήγορα σ' ένα ρόλο πολύ μεγάλων απαιτήσεων, ενώ ο Γεωργός του κ. Γ. Θωμά, ο Πυλάδης του κ. Μ. Δεστούνη και κάπως λιγότερο ο Κάστορας του κ. Χ. Νίνη υπηρέτησαν αποτελεσματικά τους στόχους της παράστασης.

Ο χορός, από τις κ.κ. Παντελάκη, Στεφάνου, Φίλιππα, Μανωλιδάκη, Καλλάκη, Στεργίου, Αποστόλου, Γεννατά, Φραγκούλη, Καπέλλα και Σκαρλάτου, κινήθηκε στο σχήμα που ο κ. Τσιάνος πρωτοδίδαξε το καλοκαίρι του '88 ζωγραφίζοντας σχήματα ξεχωριστής σημειολογικής δύναμης, σχήματα που τυλίγονται και ξετυλιγόνται σαν τα βρόχια της τραγικής μοίρας που αιχμαλωτίζει τα θύματά της. Μια **παραδειγματική «Ηλέκτρα»** όχι γιατί αποτελεί μονόδρομο αλλά γιατί πατάει με δύναμη σε μια σειρά από στέρεες και αποδοτικές επιλογές.

Δημήτρης Δαχτυλάς, Λυδία Κονιόρδου στην «**Ηλέκτρα**» του Ευριπίδη από το «**Θεσσαλικό Θέατρο**»